

ENONKOSKEN KUNTA

KIRKONKYLÄN ASEMAKAAVAN PÄIVITTÄMINEN

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA 24.1.2025

Maanmittauslaitos maastokartta 2025

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

Alueidenkäyttölain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelyistä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla.

1 Alueen sijainti ja rajaus

Enonkosken kirkonkylän suunnittelualue sijaitsee Etelä-Savon maakunnassa noin 30 km Savonlinnan pohjoispuolella, Ylä-Enonveden luoteisosan rannalla.

KUVA 1: Enonkosken kirkonkylän sijainti

Kirkonkylän uudistettavaan asemakaava-alueeseen sisältyy Enonkosken kirkonkylän asemakaava-alue pienialaisine laajennusalueineen.

Kirkonkylän päivitettävään asemakaavaan sisältyy kaakossa Pirttiniemen (v. 1993) ja idässä Leirimajan (v. 2012) asuinalueiden asemakaavat. Pohjoisessa asemakaava-alueeseen liitetään Teollisuustien varren pienteollisuusalueet. Etelässä Pirttilahdentien alue, Enonkoskentien ja Ylä-Enonveden Pirttilahden välisellä alueella, rajautuen etelä-kaakkoiskulmalla Pirttilahden pysäköintialueeseen. Etelässä uudistettava asemakaava-alue rajautuu luoteis-kaakkoissuunnassa Laasalantien ja Enonkoskentiehen (seututie 471).

Soidinniemen vanhentunutta ja toteuttamiskelvotonta (v. 2011) asuinalueen asemakaavaa ei kunnanhallituksen 28.6.2022 tekemän päätöksen mukaisesti sisällytetä tähän asemakaavan päivityshankkeeseen. Samoin ko. päätöksen mukaisesti asemakaavaan ei sisällytetä taajaman länsireunalla Sahalammentien asuinalueetta, Laasalantien ja Sahalammen välisellä alueella.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 165 ha.

KUVA 2: Kaava-alueen rajaus

2 Kaavoituksen tavoitteet ja laaditut selvitykset

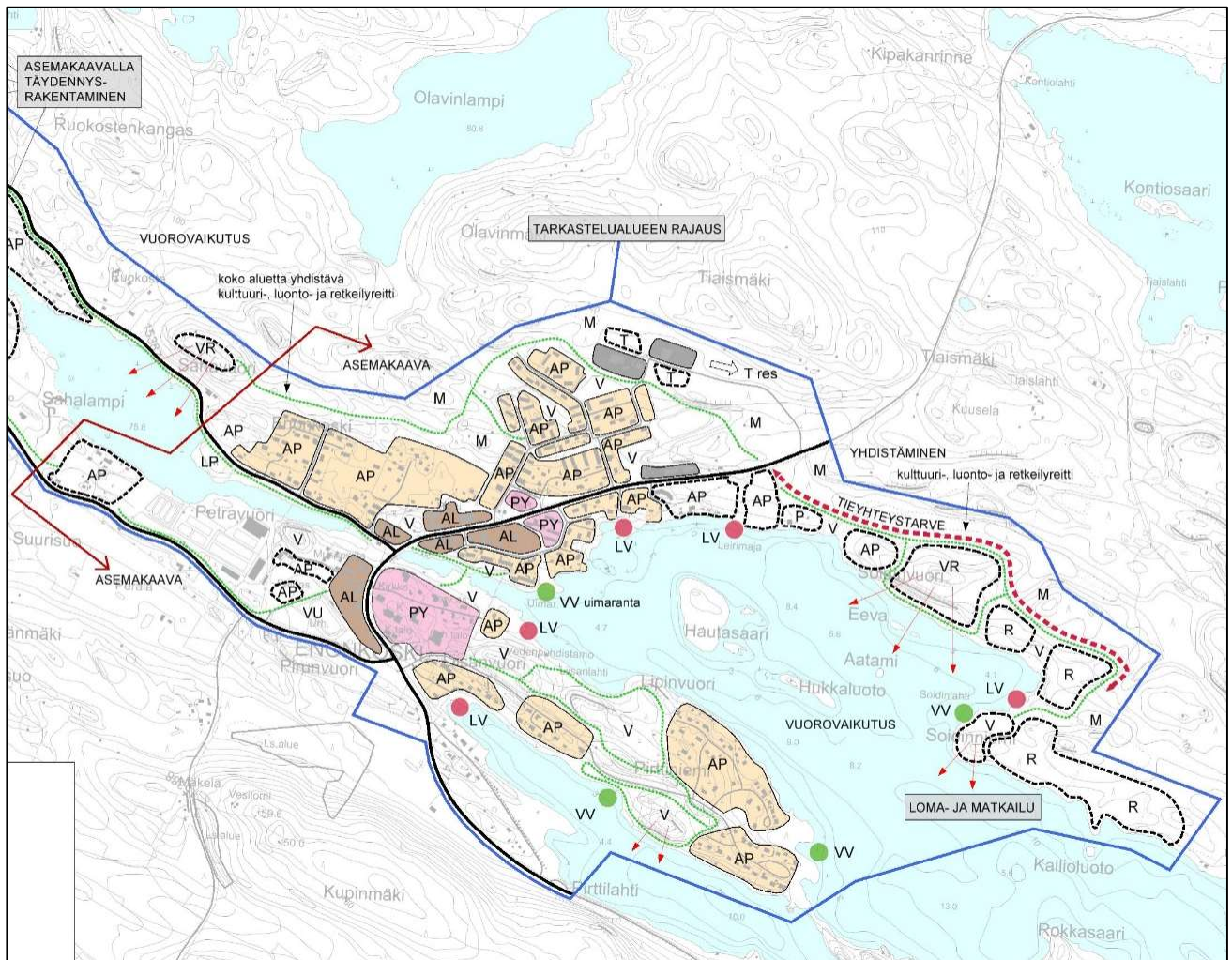
Kirkonkylän taajama-alueen asemakaava ajantasaistetaan ja laajennetaan / täydennetään mm. teollisuusalueen osalta.

Asemakaavaprosessin tukeudutaan seuraaviin laadittuihin selvityksiin:

- Etelä-Savon maakuntakaavan liittyvät selvitykset
- Liikenneturvallisuuksuunnitelma 2012
- Liikenneturvallisuuksuunnitelman päivitys, asukaskyselyt 2018 ja 2024
- Keskustan asemakaava ja laajennusalueet, luontoselvitys, 2014-2015 (Ekotoni Ky, Jari Hietaranta)
- Rakennuskulttuuriselvitys 2016, päivitetty 2024 (Arkkitehtuuritoimisto J-P Husso)

Soidinniemen voimassa olevan (toistaiseksi toteutumaton) asuinalueen asemakaavan vaihtoehtona tarkastellaan mahdollisuutta loma- ja matkailurakentamiseen. Tässä yhteydessä selvitetään myös Soidinniemen kytkeytymismahdollisuudet rantaa mukailien nykyiseen taajama-alueeseen. Näistä tavoitteista luovuttiin kunnanhallituksen 28.6.2022 tekemän rajauspäätöksen perusteella.

Seuraavalla kartoilla on esitetty kirkonkylän alueeseen ja lähiympäristöön liittyviä liittyviä maankäytöllisiä mahdollisuuksia. Katkoviivalla esitetyt alueet kuvastavat asemakaavan laajentumistarpeita tai -mahdollisuuksia.

KUVA 3: Kokonaisrakenne ja maankäytön kehittäminen; Kirkonkylä – Soidinniemi rakennetarkastelu

3 Suunnittelutilanne

3.1 Maakuntakaava

Etelä-Savossa on voimassa neljä maakuntakaavaa:

Maakuntakaavat ovat voimassa yhtä aikaa. Voimassa olevat maakuntakaavat ovat:

Etelä-Savon maakuntakaava, jonka Ympäristöministeriö on vahvistanut 4.10.2010.

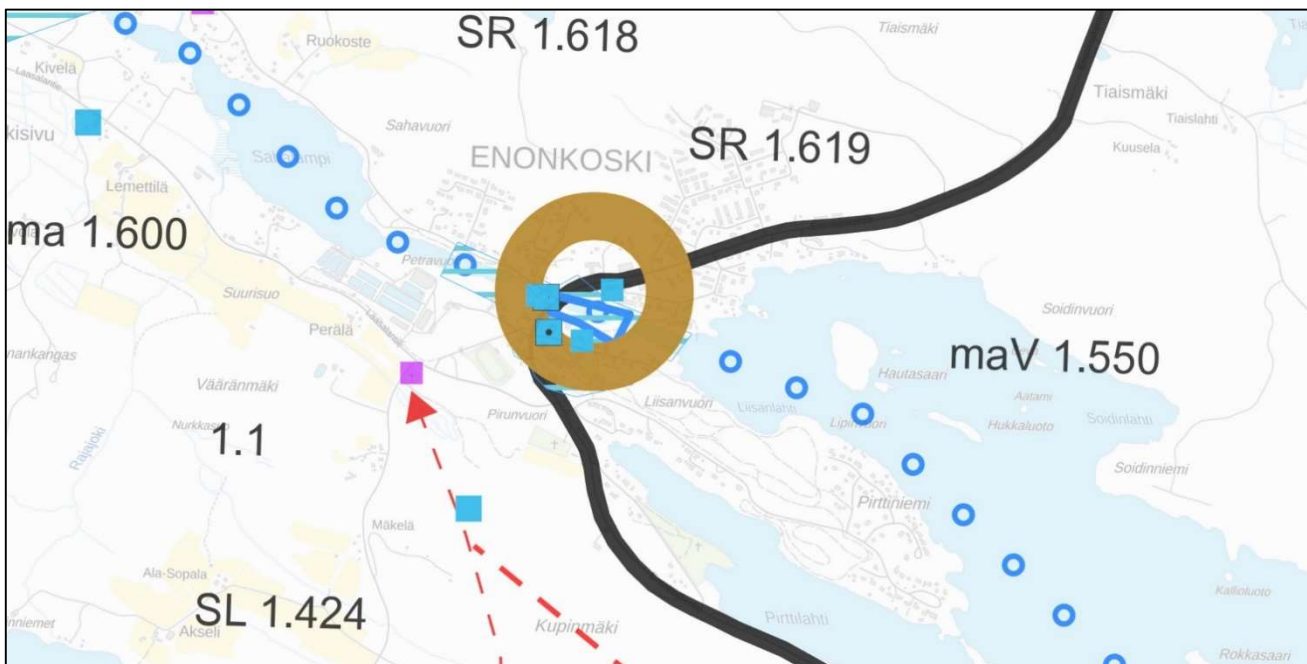
Etelä-Savon 1. vaihemaakuntakaava, jonka Etelä-Savon maakuntavaltuusto hyväksyi 9. kesäkuuta 2014 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.2.2016.

Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavan maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan kokouksessaan 12.12.2016. Käsiteltävinä teemoina mm. luonnonvarat, vähittäiskaupan suuryksiköt, arvokkaat maisemat ja kulttuuriympäristöt sekä joukko muita voimassa olevan kaavan päivityksiä eri maankäyttöteemoissa. Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavalla päivitettiin vuonna 2010 vahvistettua maakuntakaavaa. Suurimpina muutoksina kaavassa käsiteltiin kaupan aluevarauksia, turvetuotantoa sekä maakuntastrategian yhteydessä valmisteltuja maakunnan maankäytön strategisia linjauksia. Muilta osin muutostarpeet perustuivat pääasiassa eri maankäyttömuotojen suunnittelu- ja toteutustilanteiden täsmentymisiin.

Kuvassa 4 on ote em. maakuntakaavojen Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä ja siihen sisältyvät keskeiset merkinnät suunnittelualueen osalta.

Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaava hyväksytty 4.12.2024

Vaihekaavassa käsitellään seudullisesti merkittäviä tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita ja niihin liittyviä voimajohtolinjoja. Vaihemaakuntakaavan laatiminen on tullut ajankohtaiseksi tuulivoimateknologian nopean kehityksen ja maakunnan alueella vireillä olevien tuulivoimahankkeiden nopean etenemisen seurauksena. Tuulivoima oli tarkoitus käsitellä vireillä olevassa 3. vaihemaakuntakaavassa, mutta tällöin kunnissa vireillä olevat tuulivoimahankkeet olisivat joutuneet odottamaan maakuntakaavan etenemistä.

KUVA 4: Ote Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä suunnittelualueen kohdalta

Maakuntayhdistelmäkaavassa on osoitettu seuraavat merkinnät Enonkosken kirkonkylän suunnittelualueen osalta:

a 1.1 ENONKOSKEN PAIKALLISKESKUKSEN ALUE (KOHDEMERKINTÄ)

Enonkosken kirkonkylä

Kaavamerkinnän osalta todetaan mm. seuraavaa: Alueen maankäyttö ja rakentaminen edellyttävät (maakuntakaavaa) yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja vaikutusten arviointia.

maV KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ ALUE [MKK]

maV 1.552 Museosilta, V, rky09 (aluerajaus rky09:n mukaisesti)

(Alueella sijaitsevat kohteet Enonkosken kivililta ja Enonkosken sahan jäänteet)

Osa-alueen erityisominaisuuksia ilmaiseva merkintä, jolla osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Alueeseen sisältyvät yksittäiset arvokohteet on lueteltu ja esitetty kohdeluettelossa.

Suunnittelumääräys

Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen historiallisesti tai ympäristön kannalta arvokkaat rakennukset, rakennusryhmät, puistot tai maisema-alueet taikka muut niihin verrattavat erityisarvot.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava määräykset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osatekijöiden, kokonaisuuden ja ominaislaadun säilyttämiseksi.

Suositus

Ympäristöön merkittävästi vaikuttavista toimenpiteistä tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

ma KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ ALUE [MKK]

ma 1.550 Enonkosken kirkonkylän alue, M, rky 93 ALUE

(Enonkosken kirkonkylän alueella sijaitsevat kohteet: Kirkko, Museo (ent. viljamakasiini), Koskela)

Osa-alueen erityisominaisuuksia ilmaiseva merkintä, jolla osoitetaan maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Alueeseen sisältyvät yksittäiset arvokohteet on lueteltu ja esitetty kohdeluettelossa.

Suunnittelumääräys

Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen historiallisesti tai ympäristön kannalta arvokkaat rakennukset, rakennusryhmät, puistot tai maisema-alueet taikka muut niihin verrattavat erityisarvot.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava määräykset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osatekijöiden, kokonaisuuden ja ominaislaadun säilyttämiseksi.

Suositus

Ympäristöön merkittävästi vaikuttavista toimenpiteistä tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

SR RAKENNUSSUOJELUKOHDE [MKK]

Merkinnällä osoitetaan rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain, maankäyttö- ja rakennuslain tai muun erityislainsäädännön nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja pienialaisia alueita ja kohteita.

Suunnittelumääräys

Kohteen ja sen ympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus ja erityispiirteet. Toimenpiteistä on pyydetty lausunto museoviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

SR 1.618
SR 1.619

Kirkko, kirkkolaki
kivisilta, Enonkoski, V, rky, tiemuseokohde

ma KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KAN-
 NALTA MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ KOHDE [MKK]

ma 1.630
ma 1.620
ma 1.621

Enonkosken sahan jäänteet, V, rky09
Enonkosken museo (ent. viljamakasiini) M,
Koskela M

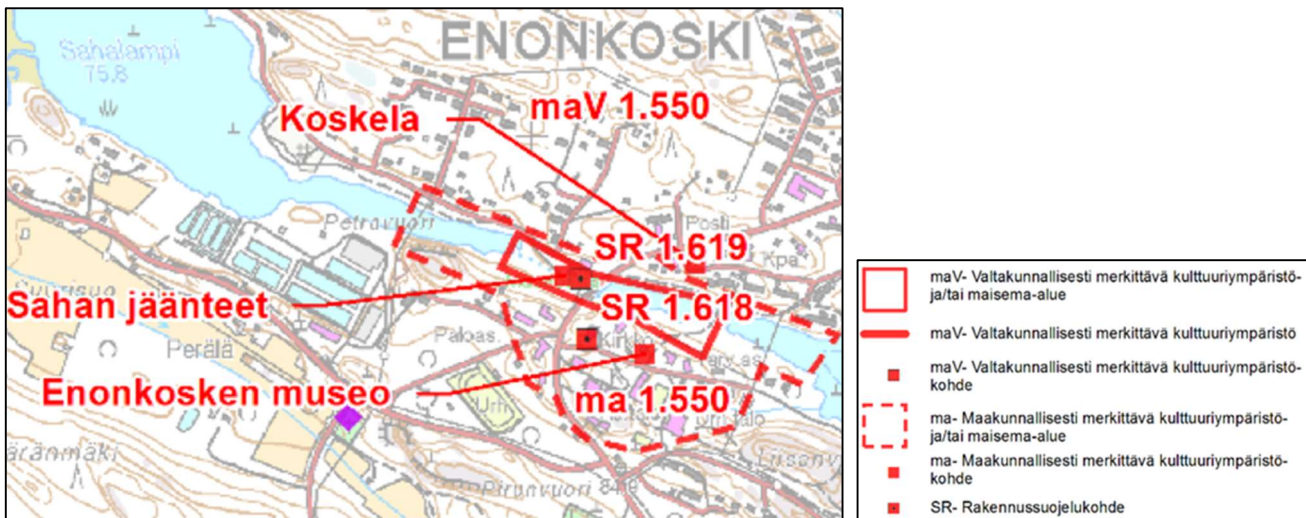
Kohteen erityisominaisuuksia ilmaiseva merkintä, jolla osoitetaan maakunnallisesti arvokkaita pienialaisia rakennettuja kulttuuriympäristöjä ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuskohteita, jotka sijaitsevat maisema-alueiden ja taajamatoimintojen alueiden ulkopuolella.

Suunnittelumääräys

Kohteen ja sen ympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus ja erityispiirteet.

Suositus

Kohteeseen merkittävästi vaikuttavista toimenpiteistä tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

KUVA 5: Ote Etelä-Savon maakuntakaavan kulttuuriympäristökartasta merkintöineen

st 1.150 Savonlinna - Enonkoski - Sappu, seututie 471

mlr 1.66 Melontareitti, ohjeellinen, Ulpukkareitti

Valmisteilla oleva Etelä-Savon 3. vaihemaakuntakaava

Etelä-Savon maakuntahallitus päätti 20.9.2021 käynnistää 3. vaihemaakuntakaavan laatimisen. 3. vaihemaakuntakaavalla täydennetään Etelä-Savon voimassa olevia maakuntakaavoja eri maankäyttömuotojen osalta huomioiden myös tulevaisuuden tarpeet.

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 1.9-31.10.2022.
- Valmisteluvaihe on meneillään.
- Kaavaluonnos on tavoitteena asettaa nähtäville alkuvuodesta 2024.

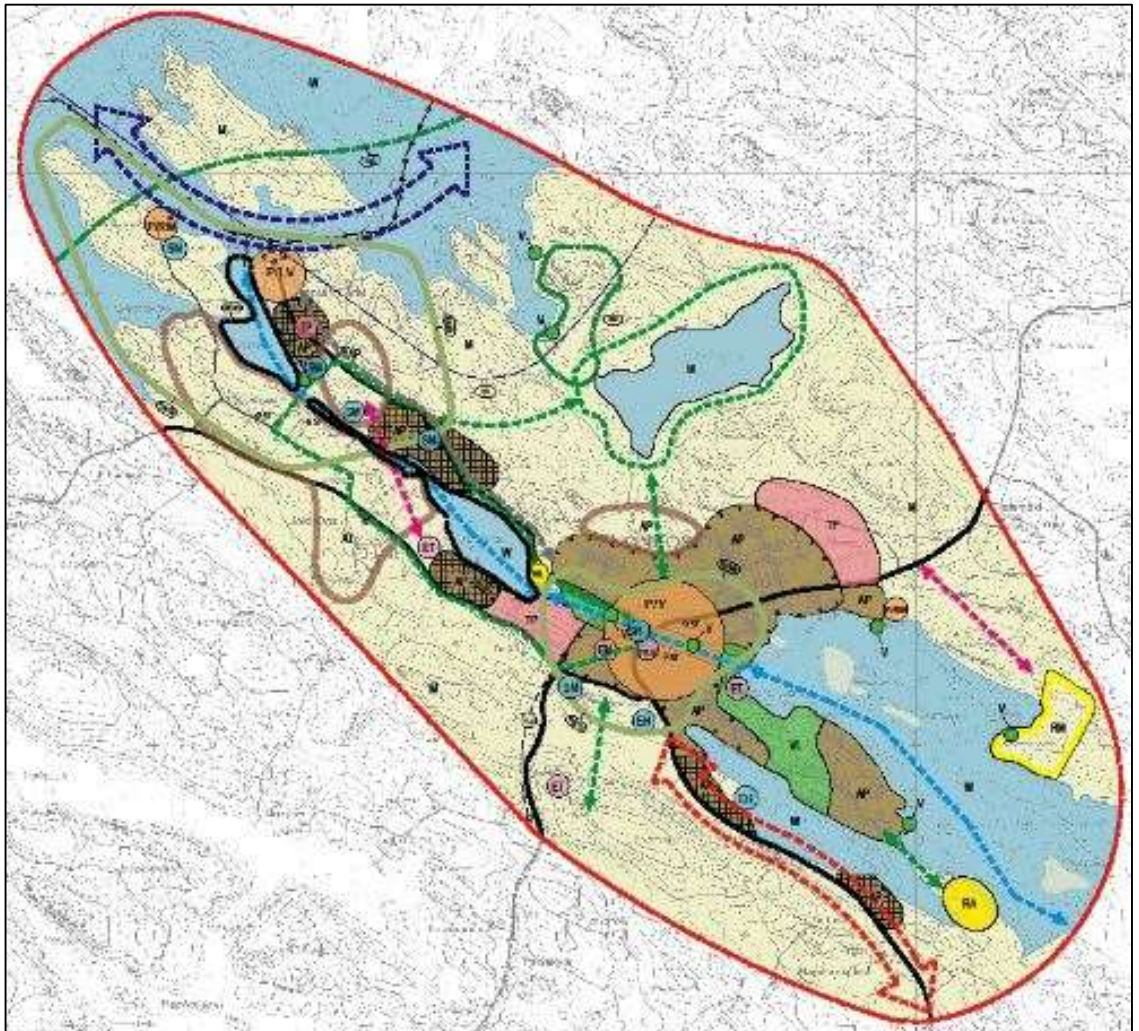
Laadittavan vaihemaakuntakaavan tavoitteet voidaan tiivistää seuraavasti:

- tukea Etelä-Savon maakuntastrategian toteutumista
- ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja hillintä
- tukea Etelä-Savon luonnon monimuotoisuutta ja luonnonvarojen resurssiviisasta käyttöä sekä huomioida virkistystarpeet
- vahvistaa edellytyksiä kestäväälle energiantuotannolle maakunnan alueella
- varata matkailun kehittämiseksi tarpeelliset aluevaraukset
- taata huoltovarmuuden näkökulmasta riittävä saavutettavuus
- päivittää laadittujen inventointien, päätösten ym. pohjalta kaavamerkintöjä.

3. vaihemaakuntakaavan sisällöllinen laajuus tarkentuu kaavaprosessin aikana.

3.2 Yleiskaava

Enonkosken kirkonkylä-Hyypiänniemi-Kangassaari -alueella on voimassa kunnanvaltuuston vuonna 2013 hyväksymä strateginen yleiskaava.

KUVA 6: Enonkosken kirkonkylän strateginen yleiskaava

Yleiskaavassa on esitetty mm. seuraavia maankäytön kehittämiseen liittyviä merkintöjä Enonkosken kirkonkylän suunnittelualueen osalta.

Asemakaavojen ajantasaistamisarvealue.

Merkinnällä osoitetaan nykyisen taajaman asemakaavoitetut alueet lukuun ottamatta Pirttiniemen, Soidinniemen ja Leirimajan asemakaava-alueita.

Suunnittelumääräys:

- Alueella voimassa olevia asemakaavoja tulee tarkistaa erityisesti täydennysrakentamisen, käyttötarkoitusten muutosten, kulttuuriympäristön ja rakennussuojelun huomioimisen, julkisten alueiden sekä kiinteistöjaotuksen osalta.
- Ajantasaistamisessa tulee huomioida alueen yleiskaavassa osoitettu pääkäyttötarkoitus asuinalueena (AP) palveluiden ja hallinnon alueena (P/Y), virkistysalueena (VL) ja sijainti osana kulttuurihistorian tai maiseman vaalimisen kannalta arvokasta aluetta (KuMa).

Voimalinjan yhteistarve.

Merkinnällä osoitetaan maakuntakaavan mukainen ohjeellinen yhteistarvevaraus 110 kV voimalinjan rakentamiseksi Laukunkankaalta Enonkosken taajamaan.

Suunnittelumääräys:

- Voimalinja ja sähköasema tulee suunnitella siten, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa asuinympäristölle ja maisemalle.

Rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta arvokas alue.

Merkinnällä osoitetaan Hyypiänniemen ja Kangassaaren vanha teollisuusalue ja osa Jokisivun kylää sekä taajaman keskusta. Alueella sijaitsevia arvokkaita kohteita ei ole erikseen merkitty kaavakartalle.

Suunnittelumääräys:

- Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen historiallisesti tai ympäristön kannalta arvokkaat rakennukset, rakennusryhmät, puistot tai maisema-alueet taikka muut niihin verrattavat erityisarvot.
- Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava määräykset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osatekijöiden, kokonaisuuden ja ominaislaadun säilyttämiseksi.
- Edellä mainittujen arvokkaiden kohteiden ja rakennusten purkamisen tai oleellinen muuttaminen on luvanvaraista (MRL 127.1 §), museoviranomaiselle on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen lupamennettelyn yhteydessä.

Leirintäalue.

Merkinnällä osoitetaan mahdollinen leirintäalueen paikka Toivonniemellä Sahalammen rannalla.

Suunnittelumääräys:

- Alue on varattu leirintäalueen sijoittamiselle.
- Alueen laajuus ja sijoittamisen vaikutukset tulee selvittää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella yksityiskohtaisemalla kaavalla.
- Alueen maaperän laadusta on oltava riittävät selvitykset ennen toimintojen sijoittamista.

Kunnallistekniikan yhteistarve.

Merkinnällä osoitetaan yhteistarvevaraus kunnallistekniikan rakentamiseksi Soidinniemeen ja Hyypiänniemeeseen.

Suunnittelumääräys:

- Kunnallistekniikan toiminta-alueen laajentaminen tulee perustua tarkempiin suunnitelmiin ja vaikutusten arviointeihin. Suunnitelmien yhteydessä tulee selvittää mahdollisuudet olemassa olevien kiinteistöjen liittämiseksi kunnallistekniikan toiminta-alueeseen.
- Viemäriverkoston pumppaamot tulee vesistöjen läheisyydessä toteuttaa siten, että päästöt vesistöön ovat ongelmatilanteessakin vähäisiä.

Vesireittien kehittämissyhteys.

Merkinnällä osoitetaan seudullinen melontareitti Ylä-Enonvedeltä Saimalle

Kehittämissuositus:

- Melontareitin yhteys taajaman läpi tulee suunnitella toimivaksi ja turvalliseksi.

Taajaman keskusta
- Kirkko
- Museo (ent. Viljamakasiini)
- Kivisilta
- Koskela
- Enonkosken sahan jäänteet

Uusi matkailupalvelujen alue.

Merkinnällä osoitetaan Soidinniemen uusi matkailupalvelujenalue.

Suunnittelumääräys

- Alueen maankäyttöä tulee ohjata maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella kaavalla.

Olemassa oleva tai kehitettävä virkistyskohde.

Merkinnällä osoitetaan uimarannat sekä laituri- ja levähdyspaikat tai sellaisina kehitettävät alueet.

Suunnittelumääräys:

- Alueille saa rakentaa virkistyskäyttöön tarkoitettuja kevyitä rakennelmia, kuten katoksia, laitureita, rantautumispaikkoja sekä pieniä varastoja.
- Rakentamistoimenpiteillä ei saa muuttaa ympäristön luonnon tilaa merkittävästi.

Olemissa olevat ja kehitettävät viheryhteydet.

Merkinnällä osoitetaan olemissa olevat virkistysyhteydet Pirttiniemen urheilualueelta taajaman rantapuistoon ja edelleen Olavinlammen ulkoilureitille sekä kehitettävä virkistysyhteys Sahalammen ympäri Hyypiänniemen, Jokisivun kylän ja taajaman välillä.

Suunnittelumääräys:

- Viheryhteys on tarkoitettu pääasiassa kävelyreitiksi ja ekologisiksi käytäväksi, mutta yhteyden suunnittelussa on huomioitava myös mahdollisuudet talviaikaiseen käyttöön ja pyöräilylle.
- Virkistysyhteyksiä tulee hoitaa ympäristöltään mielenkiintoisina eri luontotyyppien ominaisuuksia hyödyntäen.
- Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että merkinnällä osoitettu yhteys toteutuu tavalla, joka turvaa virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, alueen maisema-arvot sekä arvokkaiden luontokohteiden säilymisen.
- Alueen lähiympäristöä suunniteltaessa on huolehdittava, ettei viheryhteyttä katkaista tai sen laatua heikennetä merkittävästi, eikä viheryhteyden toteuttamista vaikeuteta tarpeettomasti.

Uusi pientalovaltainen asuinalue.

Merkinnällä osoitetaan asemakaavoitettavaksi tarkoitetut uudet alueet taajaman reunoilla ja Hyypiänniemen alueilla.

Suunnittelumääräys:

- Alueen maankäyttöä ohjataan asemakaavalla.
- Alueelle saa osoittaa pientaloja, niihin liittyviä varastoja ja ulkorakennuksia sekä tiloja työpaikkatoiminnoille, joista ei aiheudu häiriötä tai vaaraa asuinympäristölle.
- Asemakaavoituksen yhteydessä tulee määritellä arvokkaat ja säilytettävät alueen osat, sisäiset katujärjestelyt, julkiset ja yksityiset puisto- ja piha-alueet.
- Alueet tulee toteuttamisen yhteydessä liittää keskitetyn kunnallistekniikan toiminta-alueeseen.
- Ennen yksityiskohtaisemman kaavan laatimista alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamaa suunnittelu- tarvealuetta.
- Pirttilahden AP-alueita ei tule ottaa asemakaavoituksen tehokkuudella käyttöön ennen kuin kaavassa osoitetut muut asemakaavoitettavaksi tarkoitetut asuinalueet ovat rakennettu.

Savonlinnan työssäkäynti- ja palveluyhteistyön kehittämisyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan Enonkoskientien varsi ohjeellisesti taajamasta etelään kohti Savonlinnaa.

Suunnittelumääräys:

Alue ja sen ympäristö tarpeeksi katsotuilta osin ovat maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamaa suunnittelutarvealuetta.

Kehittämisuositus:

- Merkinnän tarkoituksena on osoittaa strateginen varaus ylikunnallisille hankkeille, kuten teknisen huollon, pyöräilyn ja jalankulun sekä tietoliikenteen yhteyksien toteuttamiselle ja työssäkäynti- ja palveluyhteistyön kehittämiseksi.
- Alueella tulee varautua keskitetyn kunnallistekniikan ja muiden mahdollisten seudullisten yhteyksien, johtojen ja kaapeleiden rakentamiseen tulevaisuudessa.

Taajaman ulkopuolinen pientalovaltainen asuinalue.

Merkinnällä osoitetaan olemissa olevat taaja-asutukset Pirttilahden ja Sahalammen rannoilla.

Suunnittelumääräys:

- Alue on tarkoitettu pientalovaltaiseksi asuinalueeksi.
- Alueelle saa osoittaa pientaloja niihin liittyviä varastoja ja ulkorakennuksia sekä tiloja työpaikkatoiminnoille, joista ei aiheudu häiriötä tai vaaraa asuinympäristölle.
- Alueen merkittävän lisärakentaminen ja käyttötarkoitusten muutosten tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen yksityiskohtaisempaan kaavaan ja edellyttää alueen liittämisen keskitetyn kunnallistekniikan toiminta-alueeseen.
- Ennen yksityiskohtaisemman kaavan laatimista alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamaa suunnittelu- tarvealuetta.

3.3 Asemakaava

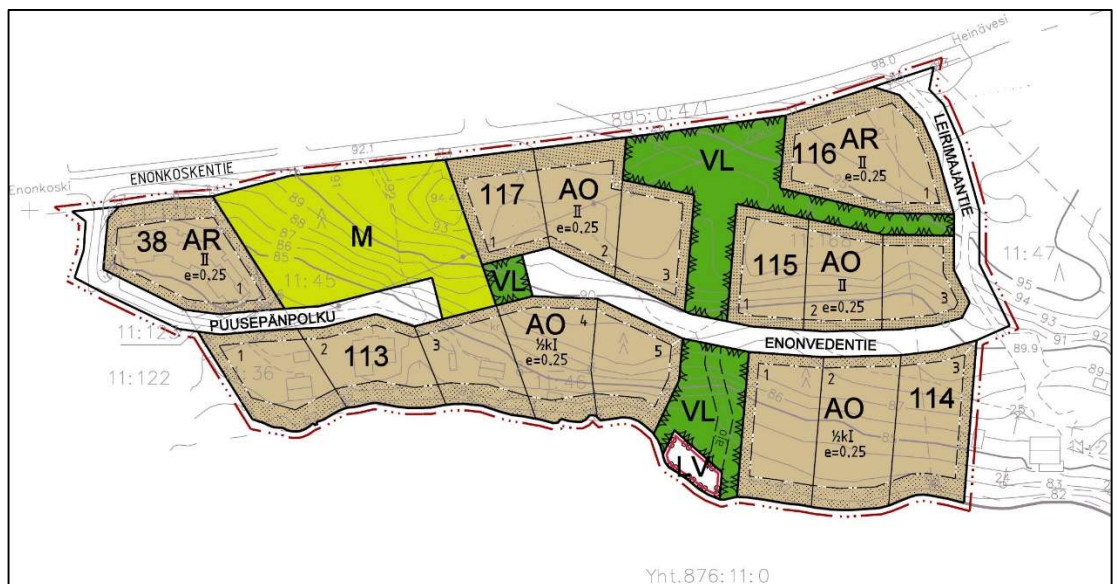
Kirkonkylän alueelle on laadittu ensimmäinen asemakaava vuonna 1978. Asemakaavaa on tehty useita pienialaisia muutoksia 1980 -luvulla.

Viimeisin toteutunut laaja-alainen asuinalueen asemakaava on laadittu vuonna 1993 Pirttiniemen alueelle. Viime vuosina on laadittu asemakaavat Soidinniemen (v. 2011) ja Leirimajan alueille (v. 2012) sekä Enonhovin asemakaavamuutos (v. 2021). Leirimajan asemakaava-alueella rakentaminen on aloitettavissa. Soidinniemen aluetta ei ole ryhdytty toistaiseksi toteuttamaan.

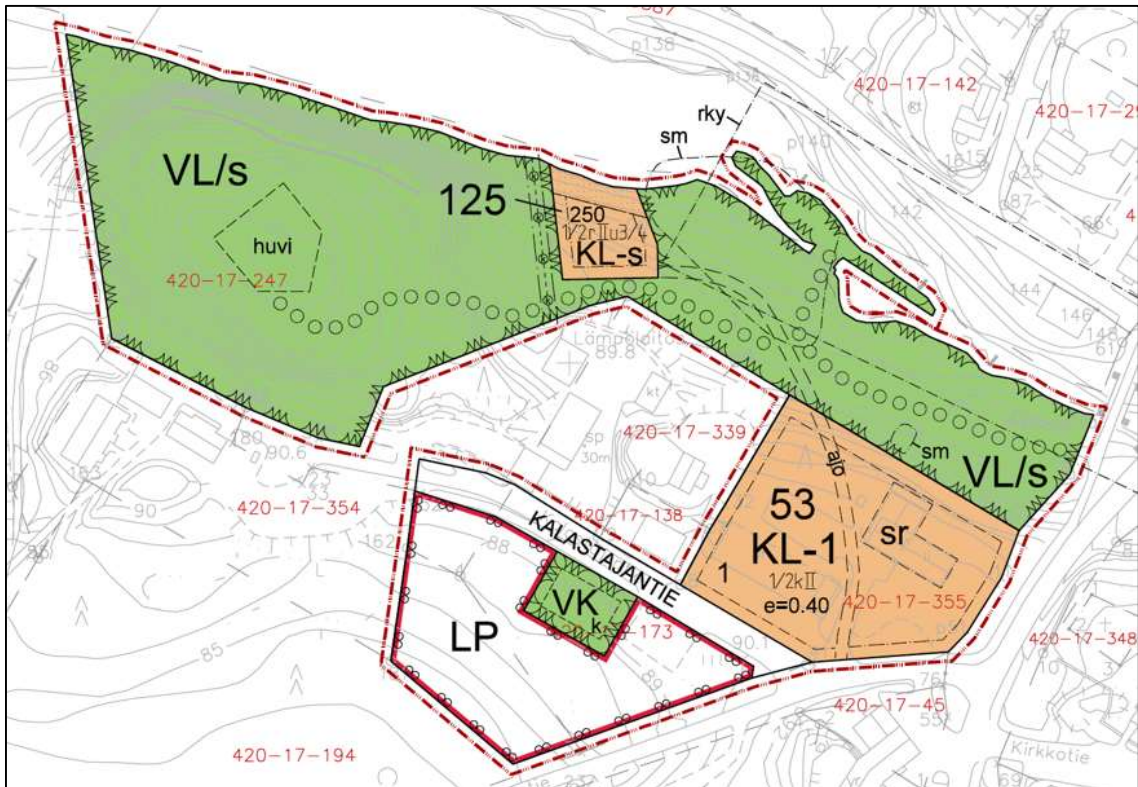

KUVA 8: Soidinniemen voimassa oleva asemakaava v. 2011

KUVA 9: Leirimajan voimassa oleva asemakaava v. 2012

KUVA 10: Enonhovin voimassa oleva asemakaava v. 2021

3.4 Pohjakartta

Koko suunnittelualueelle on laadittu v. 2016 1:2000 mittakaavainen asemakaavan pohjakartta.

3.5 Rakennusjärjestys

Enonkosken kunnan rakennusjärjestys, 2017.

4 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat tulleet voimaan 1.4.2018. Valtioneuvosto päätti tavoitteiden uudistamisesta 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden kautta valtioneuvosto linjaa koko maan kannalta merkittäviä alueidenkäytön kysymyksiä. Tavoitteilla varmistetaan, että valtakunnallisesti merkittävät asiat huomioidaan kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Tavoitteiden uudistamisella pyritään vastaamaan alueidenkäytön tulevaisuuden haasteisiin ja edistämään kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa. Uudistetut tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä

- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja
- uusiutumiskykyinen energiahuolto.

Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista (alueidenkäyttölaki 24 §).

Enonkosken kirkonkylän -suunnittelualueen kaavan laadinnassa tukeudutaan Etelä-Savon maakuntakaavan, kirkonkylän strategisen yleiskaavan ja voimassa olevan asemakaavan yhteydessä tehtyihin selvityksiin ja oleviin tietoihin alueen luonnonympäristöstä ja kulttuuriarvoista.

5 Arvioitavat vaikutukset

Kaavaratkaisusta aiheutuvien vaikutusten arvioinnin keskeisenä tarkoituksena on tukea kaavan päätöksentekoprosessia. Toisaalta vaikutustarkastelu ohjaa suunnitteluratkaisuja ja toimii osaltaan perusteena kaavaan lopullisesti valittaville maankäytöllisille aluevarauksille ja kaavamerkintöjen sisällöille.

Maanomistajien ja eri intressitahojen sekä suunnittelijan välisen osallistuvan suunnittelun ja edelleen vaikutusten arviointien kautta pyritään välttämään nykyrakennetta huonontavia suunnitteluratkaisuja sekä kehittämään alueen maankäytöllistä ja ympäristöllistä kokonaisuutta.

Suunnittelun yhteydessä arvioidaan tarvittavissa määrin vaikutukset:

- yhdyskuntarakenteeseen
- rakennettuun, kulttuuri- ja luonnonympäristöön, ilmastoon
- elinkeinoihin
- sosiaalisiin oloihin

6 Osalliset

Alueidenkäyttölain (1.1.2025) mukaan asemakaavoituksen ominaisuuksiin kuuluu huolehtia siitä, että eri intressiryhmien (osallisten) mahdollisuus osallistua asioiden käsittelyyn on riittävän laajaa, oikeisiin asioihin kohdistuvaa ja oikein ajoittuvaa. Suunnitteluun osallistutetaan päättäjät, kuntalaiset ja ne intressiryhmät, joita tarkastelualueen kehittämisen erityisesti koskettaa. Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Keskeiset osalliset:

- Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö -vastuualue
- Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue
- Etelä-Savon maakuntaliitto
- Etelä-Savon alueellinen vastuumuseo: Riihisaari – Savonlinnan museo
- Museovirasto
- Järvi-Suomen Energia
- Etelä-Savon pelastuslaitos
- Enonkosken kunnan luottamuselimet ja hallintokunnat
- Alueen maanomistajat, rajanaapurit
- Kuntalaiset, joiden oloihin kaavoitus saattaa vaikuttaa

6.1 Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Merkittävistä kuulemis- ja päätöksentekovaiheista ilmoitetaan Enonkosken kunnan virallisella ilmoitustaululla ja kunnan Internet -sivuilla www.enonkoski.fi sekä paikallislehdissä. Kaava-aineistot pidetään nähtävillä kunnan teknisessä toimistossa.

Kaavoituksen vireilletulosta ilmoitetaan siten, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Asemakaava laaditaan vuorovaikutteisesti keskeisiä osallisia kuullen.

6.2 Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu

Työn käynnistäminen, kaavaluonnos

- kesä 2022

- Viranomaisneuvottelu; 23.4.2014 käsiteltiin kokonaisuudessaan kirkonkylän asemakaavan päivittämistä. Sitten kunnassa päädytty laajemman alueen kokonaistarkasteluun.
- Selvityksiä (luonto, rakennuskulttuuri) ja uusi 1: 2000 mittakaavainen pohjakartta laadittu vuosina 2014 - 2016
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja kaavaluonnoksen laatiminen (AKL 63 § ja 64 §)
- Maanomistajaneuvottelut osa-alueittain kevät/kesä 2017
- Asemakaavaluonnos on pidetty yleisesti nähtävillä 17.10-28.11.2022

Käsittely: OAS:n ja kaavaluonnoksen käsittely kunnanhallituksessa ja asettaminen nähtäville.

Osallistuminen: Osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävyden arviointi. Mahdollisuus esittää mielipiteitä OAS:sta ja kaavaluonnoksesta. Pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta. Neuvottelut osallisten kanssa tarvittaessa.

Tiedottaminen: OAS:n ja kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan paikallislehdissä, kunnan ilmoitustaululla ja Internet -sivulla www.enonkoski.fi.

Kaavaehdotus

2023-25 kevät

- Rakennuskulttuuriselvitys on päivitetty asemakaava-alueen osalta v. 2023 - 2024
- Kaavaehdotuksen laatiminen: kaavakartta ja kaavaselostus
- Kunnanhallitus on käsitellyt kaavaehdotusta kaksi kertaa; kh 13.8.2024 ja kh 25.1.2025

Käsittely: Kaavaehdotuksen käsittely kunnanhallituksessa ja asettaminen nähtäville (MRA 19 §). Tarvittaessa kaavaehdotuksen asettaminen uudelleen nähtäville tai niiden kuuleminen erikseen, joita muutokset koskettavat.

Osallistuminen: Kaavaehdotus asetetaan nähtäville ja pyydetään lausunnot. Mahdollisuus jättää muistutuksia. Viranomaisneuvottelu tarvittaessa lausuntojen ja muistutusten saavuttua.

Tiedottaminen: Kuten edellä

Kaavan hyväksymiskäsittely

kevät 2025

- Vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin
- Kaavaehdotuksen tarkistaminen tarvittaessa

Käsittely: Kaavaehdotuksien käsittely kunnanhallituksessa ja hyväksyminen valtuustossa (AKL 37 §).

Osallistuminen: Mahdollinen valitusprosessi. Kaavan hyväksymispäätöksen laillisuudesta voi valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Tiedottaminen: Hyväksymispäätöksistä kuulutetaan kunnan ilmoitustaululla ja Internet-sivuilla sekä paikallislehdissä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa.

7 Yhteystiedot

7.1 Kaavanlaadinta

Maankäytönsuunnittelu
Kaavaharju
Leväsentie 23
70780 KUOPIO

Kaavoitusinsinööri Jorma Harju
Puh. 044 596 3111
Sähköposti: jorma.harju@kaavaharju.fi

7.2 Kaavan hallinnollinen käsittely

Enonkosken kunta
Enonkoskentie 3T
58175 ENONKOSKI

Kunnaninsinööri Otto Häkkinen
Puh. 044 345 3024
Sähköposti: otto.hakkinen@enonkoski.fi